

Efteruddannelse 2023

dbio
Danske Bioanalytikere

Danske Bioanalytikere Efteruddannelse

Danske Bioanalytikeres faglige udvalg planlægger i samarbejde med de faglige udviklingsgrupper indholdet i efteruddannelsesprogrammet.

Medlemmer pr. 1. september 2022:

Martina Jürs (formand)
Bitten Kaanbjerg Kristensen
Anja Lykke Aakeson
Marianne Schou Martiny
Gitte Meyer Larsen
Malene Hykkelbjerg Nielsen
Mostafa Fallah Hossein Abadi
Nanna Toft
Peter Böhm

Efteruddannelsesafdelingen i dbio:

Janne Felby, jfe@dbio.dk,
Jette Kristensen, jek@dbio.dk

Danske Bioanalytikere
Peter Bangsvej 7 A,
2000 Frederiksberg

Tryk og design:

Grafisk Rådgivning ApS

Foto:

Danske Bioanalytikere

Vi siger tak til følgende afdelinger på Aalborg Universitetshospital for at lægge faciliteter og motiver til dette års kursuskatalog:

Klinisk biokemisk afdeling
Klinisk immunologisk afdeling
Klinisk fysiologi og nuklearmedicinsk afdeling
Klinisk patologisk afdeling

Forord

Kvalitet i diagnostik er altid i fokus på laboratorierne, og derfor er der også fortsat brug for faglig udvikling, opdatering og efteruddannelse. dbio's udviklingsgrupper har endnu engang udviklet kurser og jeg håber, at der også er et kursus for dig.

I kursuskataloget for 2023 har udviklingsgrupperne haft opmærksomhed på, hvad der er vigtigt inden for de enkelte specialer, men der er også kurser og temadage, som tilbyder viden, der går på tværs af specialerne. Jeg vil her blot nævne et par eksempler:

- Statistik i klinisk patologi, mikrobiologi og nuklearmedicin - mere end bare lagkager. Kurset giver både en teoretisk forståelse og praksisnære redskaber til, hvordan man trækker den rette information fra kvalitative data.
- Introduktion til molekylærbiologi - oplæg, cases og opgaver belyser metoder til diagnostik og monitorering af patienter, der anvendes inden for stort set alle laboratoriespecialer.

- Den syge tarm - diagnose og monitorering af sygdommene cøliaki og inflammatorisk tarmsygdom (IBD) – temadag med fokus på de præanalytiske og analytiske arbejdsprocesser i klinisk patologi og klinisk biokemi.

På laboratorierne er godt samarbejde helt afgørende. Gode kollegaer, der arbejder sammen igennem længere tid, kan understøtte et godt arbejdsmiljø. Temadagen "Bliv hos os" sætter fokus på, hvad der skal til, for at kollegaer, nye som erfarne, har lyst til at blive på afdelingerne og i faget.

Dyk ned i kursuskataloget, og vi glæder os til, at vi ses på kursus i 2023.

Martina Jürs, formand

Indhold

Kursus nr.	Indhold	Side
	Forord	1
	Indholdsfortegnelse	2
	Vejledning til onlinetilmelding	3
01/23	Bliv hos os	4
02/23	Hvem er du og hvem er de andre	5
03/23	Bliv skrap til differentieltælling	6
04/23	Den syge tarm	7
05/23	Analyseprincipper og målemetoder	8
06/23	Transfusionskomplikationer	9
07/23	Thyroidealidelser - udredning og behandling	10
08/23	Modermærkekræft - udredning og behandling	11
09/23	Cervixcancer	12
10/23	Statistik i klinisk patologi – mere end bare lagkager	13
11/23	Introduktion til molekylærbiologi	14
12/23	Next Generation Sequencing (NGS) og bioinformatik	15
13/23	Det hæmostatiske system	16
	Bioanalytikernes Uddannelses- og Forskningsfond og Lederforum	17
	Praktiske oplysninger	18
	Danske Bioanalytikerers faglige udviklingsgrupper	19

Sådan tilmelder du dig dbio's efteruddannelseskurser

Tilmelding til kurser og temadage

På www.dbio/uddannelse-karriere kan du finde alle vores efteruddannelseskurser. Når du har valgt det kursus, du ønsker og trykker tilmeld, så bliver du bedt om at logge dig ind (medlem) eller oprette en profil (ikke medlem).

Du er medlem af dbio:

Log dig på vores Membersite med din e-mailadresse og et kodeord. Har du glemmt kodeordet, så kan du få et nyt tilsendt. Nyt kodeord sendes til den mailadresse, som vi har oprettet på dig i medlemssystemet. Koden kan ændres efterfølgende.

Får du ikke en ny kode tilsendt, så kan det være, fordi vi ikke har din rigtige mailadresse registreret. Kontakt os og få den rettet.

Du er ikke medlem:

Hvis du ikke er medlem og ønsker at deltage på et kursus, så skal du i stedet oprette en profil. Vælg det kursus du ønsker. Tryk tilmeld og opret en profil.

Udfyld alle felter i tilmeldingsskemaet, så vi har mulighed for at kontakte dig pr. mail eller telefon, hvis vi har spørgsmål til dig

vedrørende kurset. Faktura sendes pr. mail.

Bemærk, kun medlemmer af forhandlingsberettigede organisationer/fagforeninger kan deltage.

Tilmelding:

Alle får efter tilmeldingsfristen besked på, om de er optaget. Kontakt os, hvis du ikke har fået en mail fra os. På efterårskurserne får du dog først svar fra os i løbet af maj måned.

Har du problemer med at tilmelde dig kurserne, så kontakt Janne Felby jfe@dbio.dk eller Jette Kristensen jek@dbio.dk i efteruddannelsesafdelingen.

Tilmeldingen er bindende for hele kurset. Sidste frist for tilmelding er angivet ved hvert kursus.

Offentligt ansat:

Er du offentligt ansat, skal du have et korrekt EAN nr. parat, når du tilmelder dig. EAN nummeret kan du få oplyst hos din afdelingsleder.

Fakturaen sendes elektronisk til din arbejdsplads.

Danske Bioanalytikeres mål på det faglige område:

Danske Bioanalytikere skal understøtte faget og professionsudviklingen, så bioanalytikerne fortsat er centrale aktører

Bliv hos os

Onsdag den 15. november 2023

Kursusbeskrivelse:

Der er mangel på autoriserede bioanalytikere i hele Danmark. Over en bred kam er næsten alle specialer inden for bioanalytikerprofessionen udfordrede i forhold til rekruttering og fastholdelse. Bioanalytikerprofessionen har brug for at sætte spotlight på, hvad der skal til for at kollegaer, nye som erfarne, har lyst til at blive på egen afdeling.

Bliv hos mig fokuserer på MENTORSKAB, og kurset præsenterer en vifte af målrettede indsatser, der sikrer den gode integration på arbejdspladsen.

Guide on the side – vejlederen ved min side og Learning Alliance – læringssamarbejde er forskellige tilgange til arbejdet med mentorskab i forhold til faglig og kulturel integration på arbejdspladsen. Begge tilgange kommer i spil på kurset.

Formål:

Du bliver præsenteret for værktøjer og viden, der gør dig i stand til at sikre den faglige og kulturelle inklusion af nye kollegaer ved:

- Systematiske metoder til at arbejde med faglig- og kulturel udvikling
- Forståelse for fordele og udfordringer ved mentorskab som læringsmetode, herun-

der forståelse af rollen som mentor og mentee

- Fælles sprog i oplæringssituationer
- Betydningen af psykologisk tryghed for læring på arbejdspladsen.

Vi vil arbejde ud fra:

- "Model for praktisk færdighedsudøvelse"
- SDT, Selvbestemmelsesteori
- Mentorskab.

Målgruppe:

Medlemmer samt andre, der arbejder i tætte relationer med nye medarbejdere.

Der kræves ingen specielle forudsætninger eller lang praktisk erfaring for at deltage. Det afgørende er lyst til at beskæftige sig med inklusion af nye medarbejdere.

Undervisere:

Bioanalytikerunderviser Mia Hjorth Albers
Uddannelseskonsulent Louise Larsen
Chefbioanalytiker Bettina Friis Olsen
Ekstern psykolog.

Kursus udviklet af:

Generisk udviklingsgruppe

DATO:

Onsdag den 15. november 2023

STED:

Vejle Center Hotel

PRIS:

Medlem: kr. 1.875,-
Medlem, andre forhandlingsberettigede organisationer: kr. 2.275,-

TILMELDINGSFRIST:

2. maj 2023

ANTAL:

20 deltagere

Hvem er du og hvem er de andre

– samarbejde og dialog på tværs af generation og personlighed

Kursusbeskrivelse:

Mangfoldigheden på vores arbejdspladser, forskellige personlighedstyper, forskellige handlingspræferencer og forskellige generationer kan give en udfordrende hverdag på laboratorierne.

Derfor er det nødvendigt, at vi er i stand til at navigere i arbejdslivet som et grundvilkår.

Indhold:

Bevidsthed og tænkning afdækkes via Whole Brain modellen. Hvad er vores præferencer, og hvordan samarbejder vi med dem, der ikke nødvendigvis ligner os. Hvordan opnår vi, at forskellige personlighedstyper naturligt spiller hinanden bedre

og ikke skaber konflikt, fordi vi taler forskelligt sprog?

Der er oplæg med fokus på forskellige generationer, samarbejde og dialog samt refleksionsstimulerende gruppeøvelser ift. at identificere, hvem-er-jeg ift. kultur, kommunikation og samarbejde.

Formål:

Det er målet, at deltagerne erhverver viden om og indsigt i, hvordan der på arbejdspladsen bygges bro på tværs af generationerne ved:

- Øget kendskab til handlingspræferencer og personlighedstyper
- Øget kendskab til digitale unge og deres motivation

Onsdag den 20. til
torsdag den 21. september 2023

02/23

- Viden og indsigt i ledelse og samarbejde med digitale unge fagligt og socialt
- Evnen til at navigere i forskellighed, kommunikation og samarbejde
- Forståelse af, hvorfor vi er som vi er
- Indsigt i forventninger og behov hos kollegaer
- At blive skarpe på situationsbaseret ledelse i forhold til generationer og kollegaer.

Målgruppe:

Medlemmer af dbio, der arbejder i tætte relationer med mennesker.

Der kræves ikke specielle forudsætninger eller erfaring for at deltage. Vigtigst er lyst til at beskæftige sig med samarbejdet på tværs af generationer, forskelligheder og personlighedstyper og lyst til at blive inspireret og starte en proces frem mod konkrete løsninger.

Undervisere:

Udviklingskonsulent Mie Rasmussen
Konsulent Charlotte Andreasen
En "transfer-underviser" fra Generisk udviklingsgruppe til at samle op og sammenflette kursus.

Kursus udviklet af:

Generisk udviklingsgruppe

DATO:

Onsdag den 20. til torsdag
den 21. september 2023

STED:

Vejle Center Hotel
Internat

PRIS:

Medlem: kr. 6.700,-
Medlem, andre forhandlings-
berettigede organisationer:
kr. 7.500,-

TILMELDINGSFRIST:

2. maj 2023

ANTAL:

20 deltagere

Bliv skrap til differentieltælling

Tirsdag den 24. til
torsdag den 26. oktober 2023

Kursusbeskrivelse:

Omsætning af blodceller under normale omstændigheder og ved maligne blod-sygdomme.

Vi kommer blandt andet ind på:

- Polycytæmi vera, essentiel thrombocy-tose, myelofibrose og kronisk myeloid leukæmi
- Myelodysplasi og akutte myeloide leukæmier
- Kronisk lymfatisk leukæmi, myeloma-tose, akut lymfatisk leukæmi.

Indhold:

Hovedvægten er lagt på praktiske øvelser til vurdering af blodudstrygninger ved hjælp af digital morfologi. På denne baggrund gennemgås morfologi og klinik ved nogle hæmatologiske sygdomme, med det formål at fremme deltagernes praktiske dygtighed og kompetence indenfor differentieltælling af celler i blod.

Indledningsvis vil der være en teoretisk gennemgang, dels af normale forhold, dels af maligne forandringer. Prognose og behandlingsstrategier i klinikken vil blive berørt sidste dag.

Formål:

Hæmatologikursus med henblik på at

opnå en teoretisk baggrund for og praktisk færdighed i, morfologisk vurdering af cellerne ved forskellige sygdomme.

Målgruppe:

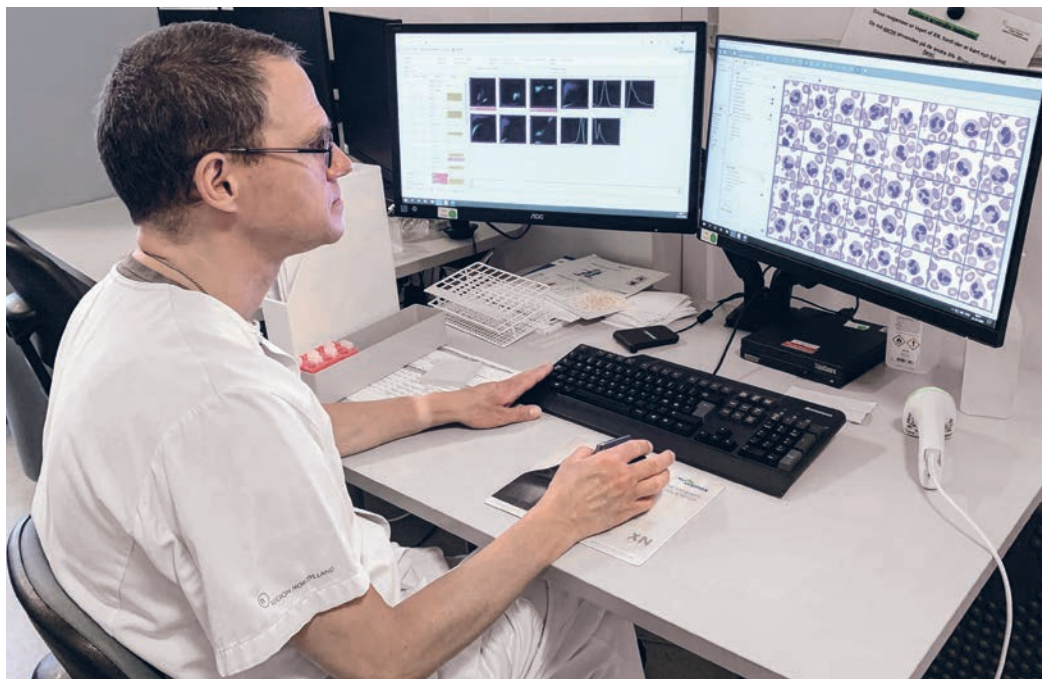
Medlemmer samt andre med erfaring i hæmatologiske laboratorieundersøgelser inklusive erfaring i differentieltælling.

Undervisere:

Bioanalytiker Katrine Johnsen
Læge Dennis Lund Hansen samt andre specialister indenfor området.

Kursus udviklet af:

Hæmatologisk udviklingsgruppe

DATO:

Tirsdag den 24. til torsdag
den 26. oktober 2023

STED:

UCL, Odense
Eksternat

PRIS:

Medlem kr. 6.750,-
Medlem, andre forhandlings-
berettigede organisationer
kr. 7.550,-

TILMELDINGSFRIST:

2. maj 2023

ANTAL:

20 deltagere

Den syge tarm

Tirsdag den 31. oktober 2023

04/22

Kursusbeskrivelse:

Kurset omhandler diagnose og monitorering af sygdommene cøliaki og inflammatorisk tarm sygdom (IBD).

Det fokuserer på de præanalytiske og analytiske arbejdsprocesser, som foregår i det daglige arbejde både på klinisk patologiske og klinisk biokemiske afdelinger.

Kurset starter med oplæg fra to dygtige læger, der beskriver sygdommene, og hvordan de anvender vores resultater. Derefter vil der være oplæg om det analytiske arbejde med sygdommene inden for patologi og klinisk biokemi.

De specialespecifikke oplæg vil komme ind på præanalytiske og analytiske forhold samt fejlkilder.

Indhold:

Sygdomslære, diagnostik, monitorering, præanalytiske og analytiske fejlkilder.

Formål:

Deltagerne får en større forståelse for arbejdet med analyserne, der anvendes til diagnose og monitorering af sygdommene.

Målgruppe:

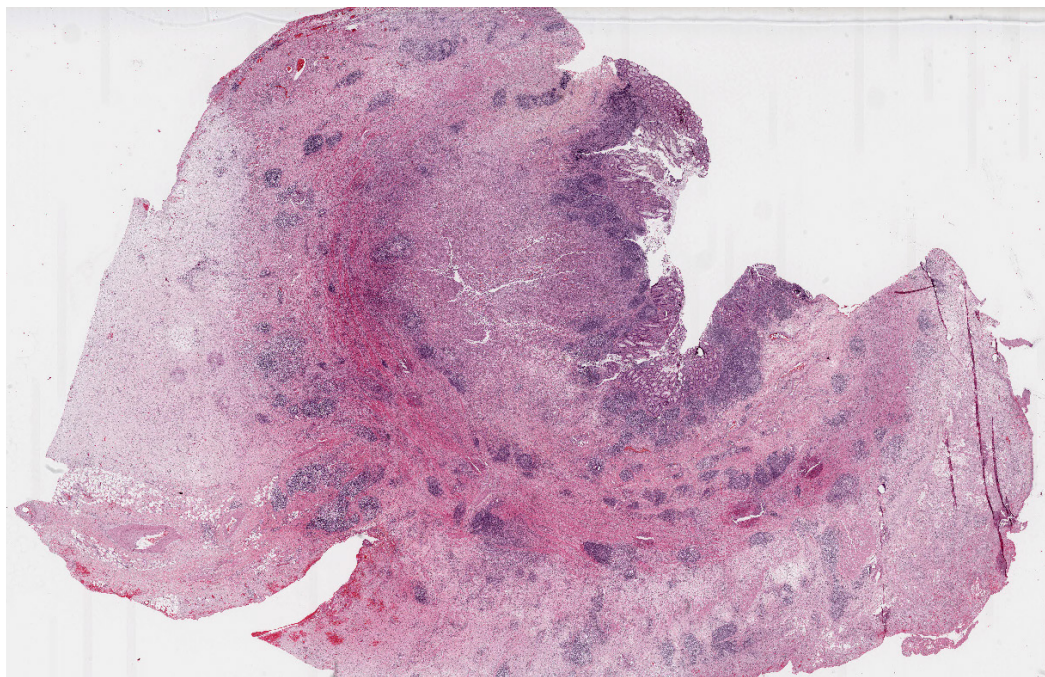
Medlemmer samt andre med faglig interesse for området.

Undervisere:

Afdelingslæge Anja Poulsen
Sektionschef Line Lund Kårhus
Specialist Anja Frederiksen
Bioanalytikerunderviser Camilla Qvist
Bioanalytikerunderviser Filis Necip
Uddannelsesansvarlig bioanalytikerunderviser Henrik Y. Rasmussen.

Kursus udviklet af:

Klinisk biokemisk udviklingsgruppe

DATO:

Tirsdag den 31. oktober 2023

STED:

CPH Conference, København

PRIS:

Medlem: kr. 1.875,-
Medlem, andre forhandlingsberettigede organisationer: kr. 2.275,-

TILMELDINGSFRIST:

2. maj 2023

ANTAL:

30 deltagere

Analyseprincipper og måle- metoder indenfor klinisk biokemi

Kursusbeskrivelse:

Er du relativt nyuddannet og har brug for fordybelse i klinisk biokemi eller har du været flere år i klinisk biokemi og har brug for at få genopfrisket din viden? Så er her kurset for dig.

Indhold:

At give bioanalytikere en mulighed for at fordybe sig og få en større forståelse for kvalitetssikring, analyseprincipper og målemetoder indenfor klinisk biokemi.

Formål:

På kurset vil du få opfrisket principperne indenfor elektrometri og fotometri med fokus på præanalytiske, analytiske og postanalytiske fejlkilder samt kvalitetssikring.

Kurset starter med en gennemgang af kvalitetssikring inden for klinisk biokemi, herunder Westgaard's regler og kalibrering. I løbet af den første dag vil vi indenfor elektrometri og fotometri gennemgå, hvilke præanalytiske og analytiske fejlkilder man skal være opmærksom på samt gennemgå analyse- og måleprincipperne.

Anden dag af kurset vil have fokus på immunkemi og immunkemiske metoder. Her vil vi komme ind på analyseprincipper og præanalytiske, analytiske og postanalytiske fejlkilder.

Kort sagt to spændende dage med fokus på den klassiske kliniske biokemi med masser af brugbar viden til det daglige arbejde.

Målgruppe:

Medlemmer samt andre, der har været nogle år i faget og trænger til en fornyelse af eksisterende viden samt nyuddannede bioanalytikere, som mangler fordybelse i det kliniske biokemiske område.

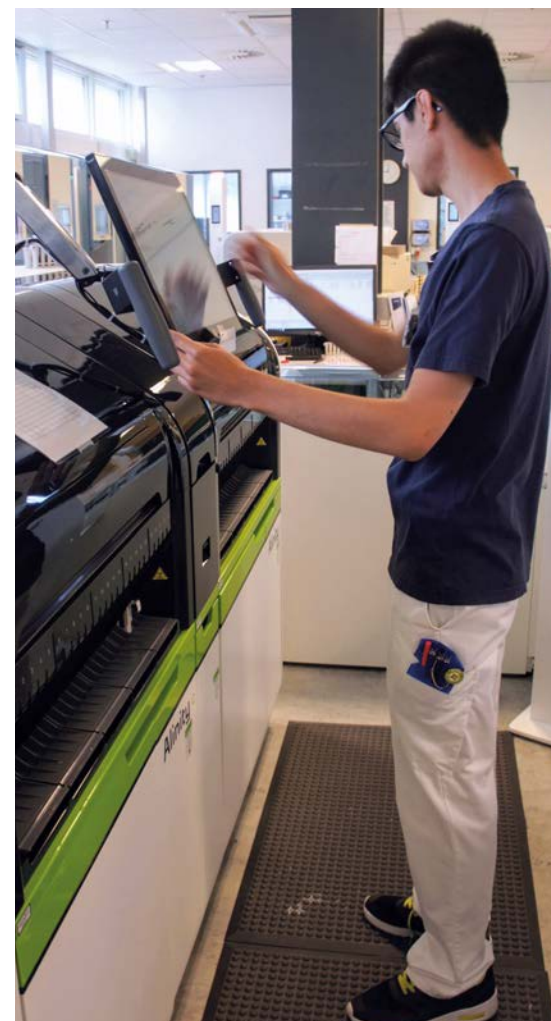
Undervisere:

Uddannelsesansvarlig bioanalytiker-underviser Henrik Y. Rasmussen
Afdelingsbioanalytiker Dorthe Magaard
Kvalitetskoordinator og kemiker Christina Munch Jensen.

Kursus udviklet af:

Klinisk biokemisk udviklingsgruppe

Mandag den 27. til
tirsdag den 28. november 2023

DATO:

Mandag den 27. til tirsdag
den 28. november 2023

STED:

Scandic Sydhavnen, København
Internat

PRIS:

Medlem: kr. 5.850,-
Medlem, andre forhandlings-
berettigede organisationer:
kr. 6.650,-

TILMELDINGSFRIST:

2. maj 2023

ANTAL:

25 deltagere

Transfusionskomplikationer

Torsdag den 5. oktober 2023

06/22

Kursusbeskrivelse:

Denne temadag omhandler nogle af de forskellige typer af komplikationer, som kan opstå i forbindelse med transfusion af blodkomponenter. Komplikationerne kan i nogle tilfælde forklares med en immunologisk årsag eller som følge af menneskelige fejltagelser. Personalet på de Klinisk Immunologiske afdelinger er ofte involveret i at forebygge eller finde årsagen til komplikationerne. Fx ved hjælp af undervisning af transfusionspersonale eller i kraft af de analyser, der udføres i laboratoriet.

Indhold:

Dagen vil starte med en generel indføring i,

hvad transfusionskomplikationer er. Hvilke typer vi kan støde på i arbejdet på en Klinisk Immunologisk afdeling og hyppigheden af komplikationer. Herunder, hvordan transfusionskomplikationer kan undgås, og hvordan de håndteres i forhold til fx analyser og indberetninger.

Herefter bliver der taget udgangspunkt i cases om transfusionskomplikationer.

- Trali, granulocyt- og leucocytantistoffer
- Serologisk betingede transfusionskomplikationer
- Evt. cases om øvrige typer af komplikationer.

Sidst på dagen vil der være et oplæg fra Blodbank og Immunologi i Aarhus. Her er der etableret en kontaktgruppe, der bl.a. har til formål at undervise hospitalets blodforbrugende afdelinger i transfusionsprocedurerne.

Formål:

At give deltagerne en forståelse af forskellige typer af transfusionskomplikationer.

Målgruppe:

Medlemmer samt andre der arbejder indenfor klinisk immunologi.

Temadagen henvender sig primært til bioanalytikere, men kan også have interesse for personer, der udfører transfusion af blodkomponenter.

Undervisere:

Afdelingslæge, PhD, Sys Haslund
Funktionsansvarlig bioanalytiker
Anne-Louise F. Bilde
Afsnitsledende bioanalytiker Jane Vad
Funktionsansvarlig bioanalytiker
Karin S. Jensen
Bioanalytikerunderviser Jette Aakjær.

Kursus udviklet af:

Klinisk Immunologisk udviklingsgruppe

DATO:

Torsdag den 5. oktober 2023

STED:

Mødecenter Odense

PRIS:

Medlem: kr. 1.875,-
Medlem, andre forhandlingsberettigede organisationer:
kr. 2.275,-

TILMELDINGSFRIST:

2. maj 2023

ANTAL:

50 deltagere

Thyroidealidelser

- udredning og behandling

Tirsdag den 18. april 2023

Kursusbeskrivelse:

Temadagen tager udgangspunkt i lidelser i thyroidea. Vi følger patientens vej gennem udredning, undersøgelse og behandling, med fokus på det nuklearmedicinske speciale.

- Kliniske fund
- Ultralyd
- Scintigrafi: Planar og SPECT
- Behandling: Kirurgi og radiojod
- Erfaringsudveksling.

Formål:

At give indblik i patientforløbet og skabe viden om nuklearmedicinske undersøgelser til udredning og behandling.

Målgruppe:

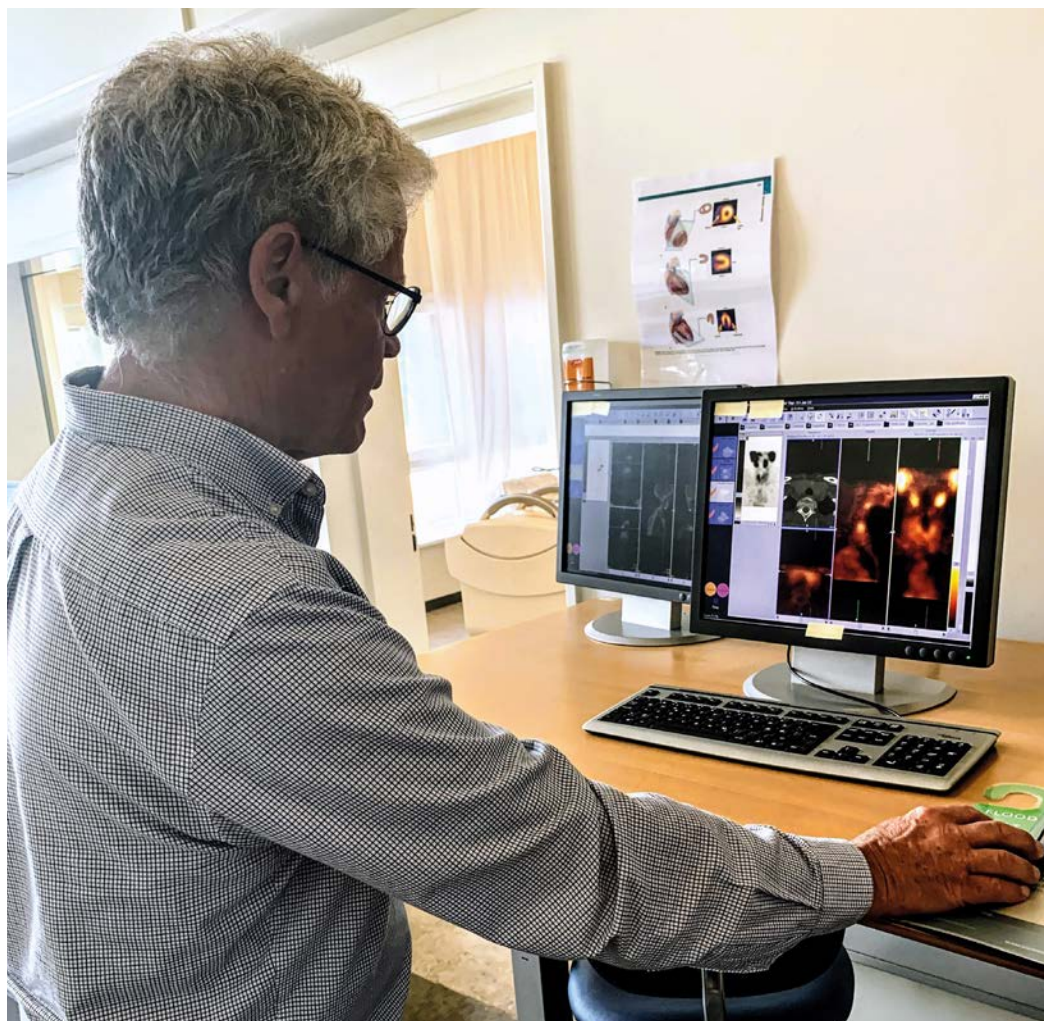
Medlemmer samt andre sundhedsprofessionelle på nuklearmedicinske afdelinger.

Undervisere:

Speciallæge Nick Jacobsen
Bioanalytiker Birgitte Toft Jensen
samt en kliniker.

Kursus udviklet af:

Klinisk fysiologisk/nuklearmedicinsk udviklingsgruppe

DATO:

Tirsdag den 18. april 2023

STED:

Odense Universitetshospital

PRIS:

Medlem: kr. 1.875,-
Medlem, andre forhandlingsberettigede organisationer:
kr. 2.275,-

TILMELDINGSFRIST:

4. marts 2023

ANTAL:

25 deltagere

Modermærkekræft

– udredning og behandling

Torsdag den 5. oktober 2023

08/22

Kursusbeskrivelse:

Med udgangspunkt i pakkeforløbet for modermærkekræft i huden, vil vi gennemgå forløbet, fra patienten opdager en forandring i et modermærke. Vi dykker ned i de undersøgelser og behandlinger, som patienten tilbydes.

- Kliniske fund
- Billeddiagnostik: Sentinel Node og PET/CT

- Behandling: Kirurgi og onkologi
- Erfaringsudveksling.

Formål:

At give indblik i patientforløbet og skabe viden om nuklearmedicinske undersøgelser til udredning og behandling

Målgruppe:

Medlemmer samt andre sundhedsprofessionelle på nuklearmedicinske afdelinger

Undervisere:

Læge, PhD, Anne Møllgaard Eriksen, Overlæge, Karin Hjorthaug, Afdelingslæge, PhD, Louise Mahncke Guldbrandt
Overlæge Henrik Schmidt og en bioanalytiker.

Kursus udviklet af:

Klinisk fysiologisk og nuklearmedicinsk udviklingsgruppe

DATO:

Torsdag den 5. oktober 2023

STED:

Aarhus Universitetshospital

PRIS:

Medlem: kr. 1.875,-
Medlem, andre forhandlingsberettigede organisationer: kr. 2.275,-

TILMELDINGSFRIST:

2. maj 2023

ANTAL:

25 deltagere

Cervixcancer

Tirsdag den 31. oktober 2023

Kursusbeskrivelse:

I Danmark rammes 336 kvinder årligt af cervixcancer – af disse deltager halvdelen ikke i screeningsprogrammet. 34 % af dem, som diagnosticeres med cervixcancer, ender med at dø. I Danmark tilbydes alle kvinder mellem 23 – 64 år at deltage i screeningsprogrammet for cervixcancer. I de seneste år er der sket en udvikling af analysemetoder indenfor cervixcancer, som sætter bioanalytikeren i en ny og spændende rolle i patientens udredningsforløb.

Indhold:

- På temadagen i cervix-patologi får du viden om:
- Ætiologi, anamnese og symptomer
- Screening for cervixcancer: Cytologi
- Den makroskopiske håndtering af operationspræparater herunder opgaveglidning til bioanalytikerudskæring
- Immunhistokemiske analyser herunder diagnostiske, prognostiske og terapeutiske markører i forbindelse med cervixcancer
- Molekylærbiologiske analyser
- Behandling af cervixcancer.

Formål:

Temadagens formål er at give deltagerne større viden og forståelse for de kliniske

overvejelser og valg af undersøgelser samt analyser, som fører til diagnostik og behandling af cervixcancer-patienter.

Målgruppe:

Temadagen henvender sig til bioanalytikere inden for det patologiske speciale, der ønsker mere viden om specialet og de metoder, der benyttes til udredning af cervixcancer-patienter.

Undervisere:

Specialister inden for området.

Kursus/temadag udviklet af

Klinisk patologisk udviklingsgruppe

DATO:

Tirsdag den 31. oktober 2023

STED:

Horisont Kursuscenter, Aarhus

PRIS:

Medlem: kr. 1.875,-
Medlem, andre forhandlingsberettigede organisationer: kr. 2.275,-

TILMELDINGSFRIST:

2. maj 2023

ANTAL:

30 deltagere

Statistik i klinisk patologi, mikrobiologi og nuklearmedicin – mere end bare lagkager

Mandag den 6. november samt
mandag den 20. november 2023

10/22

Kursusbeskrivelse:

Kursusdagene giver, en teoretisk forståelse og praksisnære redskaber til, hvordan du trækker den rette information ud fra kvalitative data. Hvor den beskrivende statistik handler om at udtrække den væsentlige information fra en masse tal, handler konkluderende statistik om at træffe beslutninger på grundlag af denne information. Kursusdagene vil give dig mulighed for at blive inspireret til at arbejde med visuelt skønnede data såvel som konkluderende statistik, der danner grundlaget for at træffe de rette beslutninger ud fra data.

Fx i forbindelse med afprøvning/indkøring af nye metoder, kvalitetssikring eller forsknings- og udviklingsprojekter.

Kursusdagene vil tage udgangspunkt i dine egne erfaringer og medbragte data. Der veksles mellem teoretiske oplæg og gruppearbejde, hvor du får mulighed for at få vejledning og arbejde med egne data. Deltagerne skal medbringe PC med Microsoft Office pakke (Excel, Word osv.).

Indhold:

Efter kursusdagen vil du gå hjem med

rygsækken fuld af kompetencer i:

- Kvalitative data
- Muligheder og begrænsninger i beskrivende statistik og konkluderende statistik
- Arbejde med ikke-normalt fordelt data og kategorisk data
- Anvendelse af følgende statistiske tests: Fishers eksakte test, Cohen Kappa, McNemar og Chi²
- Fortolkning af data.

Formål:

At give dig redskaber til at udarbejde og fortolke kvalitative data i egen praksis.

Målgruppe:

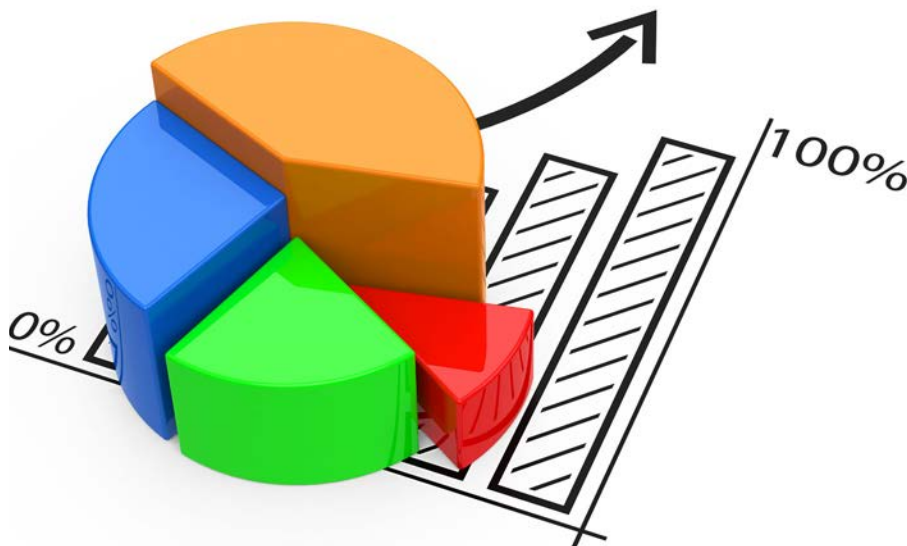
Kursusdagene henvender sig til bioanalytikere inden for patologi, mikrobiologi eller nuklearmedicin, kvalitetsbioanalytikere, forskningsbioanalytikere, undervisere og dig der ønsker mere viden om statistik på kvalitative data.

Undervisere:

Adjunkt Cilia Sindt
Bioanalytikerunderviser Camilla Qvist.

Kursus udviklet af:

Klinisk patologisk udviklingsgruppe

DATO:

Mandag den 6. november samt
mandag den 20. november 2023

STED:

Vejle Center Hotel

PRIS:

Medlem: kr. 3.550,-
Medlem, andre forhandlings-
berettigede organisationer:
kr. 4.350,-

TILMELDINGSFRIST:

2. maj 2023

ANTAL:

20 deltagere

Introduktion til molekylærbiologi

Mandag den 13. til
onsdag den 15. november 2023

Kursusbeskrivelse:

Molekylærbiologiske metoder til diagnostik og monitorering af patienter anvendes inden for stort set alle laboratoriespecialer. Det er et felt i rivende udvikling, og fremtidens bioanalytikere skal være parate til de molekylærbiologiske metoder.

De molekylærbiologiske metoder har bred anvendelsesmulighed herunder påvisning af genetiske varianter og markører, strukturelle ændringer i DNA og RNA og tilstedeværelsen af mikroorganismer.

På dette kursus undervises i grundlæggende genetiske og molekylærbiologiske begreber og metoder. Der vil blive gået i dybden med udvalgte metoder.

Indhold:

Kurset vil bidrage til en forståelse af cellers opbygning, struktur og funktion, samt beskrive metoder som:

- Oprensning af DNA og RNA
- PCR – konventionel, RT-PCR og qPCR
- Sekventering – Sangersekventering af både humane- og mikrobielle gener og next generation sekventering (NGS)
- MLPA
- MALDI-TOF massespektrometri
- Array-teknologi
- Fragmentanalyse.

Der vil være indlagt sessioner, hvor deltagerne arbejder med cases og forskellige opgaver omhandlende de forudgående oplæg. Kvalitetssikring vil være en integreret del af alle oplæg.

Formål:

Kursets formål er at give kursisterne en teoretisk viden om grundlæggende genetiske og molekylærbiologiske begreber og metoder.

Målgruppe:

Medlemmer samt andre med faglig interesse for området, der ønsker at få en teoretisk viden om grundlæggende genetiske og molekylærbiologiske begreber, metoder samt deres anvendelse inden for praktisk laboratoriearbejde.

Undervisere:

Annonceres under kurset på dbio's Membersite.

Kursus udviklet af:

Molekylærbiologisk udviklingsgruppe

DATO:

Mandag den 13. til
onsdag den 15. november 2023

STED:

Severin Kursuscenter, Middelfart
Internat

PRIS:

Medlem: kr. 7.550,-
Medlem, andre forhandlingsberettigede organisationer:
kr. 8.350,-

TILMELDINGSFRIST:

2. maj 2023

ANTAL:

45 deltagere

Next Generation Sequencing og bioinformatik

– principper, klinisk anvendelse og databehandling

Kursusbeskrivelse:

Next Generation Sequencing (NGS) er blevet implementeret i flere rutine- og forskningslaboratorier som erstatning for, eller supplement til Sanger sekventering. Flere og flere analyser flytter over til NGS-platforme.

Kurset vil omhandle de mest anvendte NGS-platforme inden for long- og short read sekventering og analyseprincipperne bag samt belyse deres anvendelse i de forskellige specialer.

På de to kursusdage vil underviserne bl.a. komme omkring de aspekter, der kan være udfordrende ved NGS, som fx prøve-materiale og oprensingsmetoder. Sekventeringsstrategi (panel, exom eller helgenom (WGS)) og metodevalg belyses.

En lang række spørgsmål vil blive drøftet som bl.a.:

- Hvor og hvornår er NGS optimal?
- Hvilke begrænsninger kan man støde på?
- Er der forskel på håndteringen af bakterielle- sammenlignet med humane genomer?
- Hvordan kvalitetssikrer vi analysen bedst?
- Tilfældighedsfund; hvad er det, og hvordan skal vi forholde os til dem?
- Hvilke etiske overvejelser kan vi støde på?

Mandag den 8.
til tirsdag den 9. maj 2023

12/23

Der vil i kurset blive lagt vægt på både arbejdet i laboratoriet og databehandlingen, hvor forskellige procedurer og analyseprogrammer gennemgås. Opgaver og cases kan forekomme.

Indhold:

Kurset vil introducere de vigtigste analytiske principper, og der vil desuden blive fokuseret på teknologiens anvendelighed i diagnostik og forskning.

Formål:

At kursusedtagerne får en basal viden inden for NGS, bioinformatik og kvalitets-sikring. Kurset skal være med til at oplyse og dygtiggøre bioanalytikerne inden for dette emne.

Målgruppe:

Medlemmer samt andre med faglig interesse for området, som arbejder med molekylærgenetiske metoder og ønsker kendskab til NGS-teknologierne.

Undervisere:

Specialister indenfor området.

Kursus udviklet af:

Molekylærbiologisk udviklingsgruppe

DATO:

Mandag den 8. til tirsdag
den 9. maj 2023

STED:

Vejle Center Hotel
Internat

PRIS:

Medlem: kr. 5.650,-
Medlem, andre forhandlings-
berettigede organisationer:
kr. 6.450,-

TILMELDINGSFRIST:

6. marts 2023

ANTAL:

50 deltagere

Det hæmostatiske system – metoder og klinisk brug af standard koagulationsanalyser

Onsdag den 20. til
fredag den 22. september 2023

Kursusbeskrivelse:

De analyser, der anvendes til at undersøge koagulations- og fibrinolysesystemerne, vil blive gennemgået og sat i relation til den normale og abnorme hæmostase.

Kurset vil også beskæftige sig med, hvordan vi anvender analyserne til vurdering af koagulationen hos patienten med blødning eller blodpropper.

Brug af analyser til udredning af hyppige koagulationsforstyrrelser og monitorering af blodfortyndende medicin vil blive gennemgået. Desuden vil brug af rutine- og specialanalyser i forbindelse med trombofili- og blødningsudredning blive gennemgået.

Formål:

Det er kursets formål gennem teoretisk undervisning, diskussion, cases og laboratorieøvelser at bibringe deltagerne forståelse af 1) såvel den normale som den patologiske hæmostase, 2) de analyser som bruges til undersøgelse af hæmostasen og 3) anvendelsen af analyserne til diagnostik, monitorering og behandling af tilstande med forstyrrelser i det hæmostatiske system.

Målgruppe:

Medlemmer samt andre med faglig interesse for området.

Undervisere:

Læge, PhD Julie Brogaard Larsen
Biokemiker, PhD Peter Nissen
Læger, forskere og udviklingsbioanalytikere fra Blodprøver og Biokemi, Aarhus Universitetshospital.

Kursus udviklet af:

Læge, PhD, Julie Brogaard Larsen
Biokemiker, PhD, Peter Nissen.

DATO:

Onsdag den 20. til fredag
den 22. september 2023

STED:

Aarhus Universitetshospital
Eksternat

PRIS:

Medlem: kr. 5.400.-
Medlem, andre forhandlings-
berettigede organisationer:
kr. 6.200.-

TILMELDINGSFRIST:

2. maj 2023

ANTAL:

20 deltagere

Bioanalytikernes Uddannelses- og Forskningsfond

Bioanalytikernes Uddannelses- og Forskningsfond er stiftet af Danske Bioanalytikere på kongressen i maj 1996.

Fonden har til formål at støtte udviklings- og forskningsprojekter udført af bioanalytikere inden for bioanalytikerfagets forskellige fagområder samt at yde støtte til bio-

analytikernes deltagelse i forskningskvalificerende kurser, konferencer mv.

Herudover yder fonden støtte til bioanalytikerstuderende, der skal på uddannelsesophold i udlandet som en del af deres uddannelse.

Leder Forum 2023

Afholdes på Hotel Vejlefjord den 28. – 29. marts 2023.
Invitation til dagene vil blive offentliggjort ultimo 2022.

Målsætning for efteruddannelsesvirksomheden

- At sikre efteruddannelsesmuligheder for alle medlemmer.
- At sikre efteruddannelseskurser inden for såvel kendte som nye laboratoriefaglige områder.

Praktiske oplysninger

1. Deltagere
2. Tilmelding
3. Optagelse
4. Betaling og afmelding
5. Diverse informationer

1. Deltagere:

Der optages:

1. Medlemmer af dbio (aktive).
2. Ansøgere fra faggrupper uden for dbio's organisationsområde, hvis der er ledige pladser. (Kun medlemmer i forhandlingsberettigede fagforeninger kan optages).

Forudsætninger:

I de enkelte kursusbeskrivelser står der, hvilke forudsætninger der er nødvendige for at følge kurset.

2. Tilmelding:

Se side 3 for onlinetilmelding
Tilmelding kan kun ske elektronisk på www.dbio.dk/uddannelsekarriere.
Tilmeldingen er bindende for hele kurset. Sidste frist for tilmelding er angivet ved hvert kursus.

Bemærk:

Du er ikke tilmeldt et efteruddannelseskursus, når du har ansøgt din arbejdsgiver om at få tjenestefri med løn for at deltage på kurset. Du skal selv tilmelde dig kurset.

3. Optagelse:

Du får besked på, om du er optaget på et kursus eller tilbudt plads på venteliste ca. 1-3 uger efter tilmeldingsfristens udløb.

Ansøgere på venteliste har 1. prioritet, hvis et kursus dubleres. Afholdes kurset først året efter, skal ansøgere på venteliste huske at tilmelde sig igen. Derfor er det vigtigt, at du ved tilmelding afkrydser, at du har søgt et lignende kursus tidligere.

4. Betaling og afmelding:

Offentligt ansat:

Er du offentligt ansat skal du have dit EAN/GLN. nr. parat, når du tilmelder dig elektronisk.

Nummeret kan du få oplyst hos ledelsen på din arbejdsplads. Fakturaen sendes herefter til din arbejdsplads elektronisk.

Privat ansat:

Fakturaen sendes til dig pr. mail. Husk derfor at oplyse en mailadresse ved tilmelding til kurset. Sidste frist for betaling fremgår af fakturaen.

Afmelding:

Afmelding kan kun ske ved at kontakte dbio's efteruddannelsesafdeling. Ved afmelding senere end 14 dage før kursets start opkræves hele kursussen.

5. Diverse informationer

Hotelreservation:

Vi anbefaler at bruge www.trivago.dk. Deltagerne skal selv sørge for hotelreservation på eksternatkurser.

Kursusbevis:

Kursusbeviset sendes elektronisk til deltageren efter kurset.

Kursusevaluering:

Alle kurser og de fleste temadage evalueres via et elektronisk spørgeskema. Skemaerne bruges til at forbedre kurser, der udbydes mere end én gang. Derfor er det vigtigt, at alle kursister bruger 5 min. på at udfylde skemaerne med ros, ris og idéer til, hvordan kurserne kan gøres bedre. På den måde sikrer vi, at vores efteruddannelsstilbud altid er af høj kvalitet.

Kursusform:

Der er to former for kurser.

1. Internat:

Her bor kursisterne på kursusstedet og ophold/forplejning er inkluderet i kursussen.

2. Eksternat:

Her skal kursisterne selv sørge for overnatning. Frokost, 2 x kaffe/te med brød er inkluderet i kursussen, medmindre andet er oplyst under kursussen. Der tages forbehold for prisændringer.

Kursusleder:

På hvert kursus og temadag er der en kursusleder, som er dbio's repræsentant og er med til at sikre kvaliteten af den samlede kursusproces.

Danske Bioanalytikeres udviklingsgrupper

De faglige udviklingsgrupper er en del af Danske Bioanalytikeres faglige netværk.

Udviklingsgrupperne skal sikre, at Danske Bioanalytikere følger med i den faglige udvikling indenfor bioanalytikernes forskellige fagområder, og at denne viden bliver udbredt til medlemmerne.

Udviklingsgrupperne består af bioanalytikere med stort fagligt engagement og ekspertise. Den faglige viden er vigtig for, at vi kan synliggøre faget, stille relevante, velbegrundede krav til løn, arbejdsvilkår, karrieremuligheder og ledelsesstrukturer for medlemmerne. Den faglige viden er et betydningsfuldt omdrejningspunkt i foreningens arbejde.

Efteruddannelseskurserne er skabt af udviklingsgrupperne. Det betyder, at vores kurser altid er aktuelle og tilbyder det, som der er behov for hos foreningens medlemmer.

Har du lyst til at høre mere om udviklingsgruppernes arbejde, eller vil du gerne deltage i gruppernes arbejde, er du velkommen til at henvende dig til konsulent Marianne Nielsen, man@dbio.dk.

Molekylærbiologi

Lina Louise Helbæk Andersen

- kontaktperson

Rimtas Dargis
Cathrine Bønløkke Toustrup
Julie Duelund Sørensen
Birgitte Trolle

Klinisk patologi

Tove Lisbeth Baun

- kontaktperson

Janne Jensen
Susanne Rønn Jacobsen
Pernille Pedersen
Filis Necip
Kristina Lystlund Lauridsen

Klinisk biokemi

Diana Mejlstrup Barrett Momsen

- kontaktperson

Henrik Ydemann Rasmussen
Anette Glibstrup
Vibeke Stenholdt Olsen

Hæmatologi

Katrine Johnsen

- kontaktperson

Jens Peter Philipsen
Barbara Toftanes
Ulla Saaby Steffensen
Anne-Marie Lyng Sørensen
Anja Reinert Hansen

Klinisk fysiologi og nuklearmedicin

Annette Düsterdich

- kontaktperson

Gitte Munkebo Kodahl
Tina Godskesen
Rie Strand Olsen
Helle Qvist Toft

Klinisk immunologi

Jette Aakjær

- kontaktperson

Maj-Britt Annette Balodis Olsen
Charlotte Vesterbæk Pedersen
Anne Lind
Josephine Diamant Thorenfeldt

Klinisk mikrobiologi

Ingrid Astrup
Aynur Barut

Almen praksis

Margit Kristensen Tofting

- kontaktperson

Joan Fischer Bach Jakobsen

Generisk

Camilla Christine Qvist

- kontaktperson

Louise Larsen
Mia Hjort Albers
Bettina Friis Olsen

Neurofysiologi

Julie Dyppel

- kontaktperson

Ali El -Touki
Birgitte Herforth Krat
Ma Grace de Vera Eilertsen

Har udviklingsgruppen ikke en kontaktperson, så kontakt efteruddannelsesafdelingen i Danske Bioanalytikere: Janne Felby: jfe@dbio.dk eller Jette Kristensen: jek@dbio.dk.

Målsætning for efteruddannelsesvirksomheden

- at sikre efteruddannelsesmuligheder for alle kategorier af bioanalytikere
- at sikre efteruddannelseskurser inden for såvel kendte som nye bioanalytikerfaglige arbejdsområder.

dbio

Danske Bioanalytikere

Peter Bangs Vej 7A, 3. etage
2000 Frederiksberg